

MARTINI CRUSII TURCOGRAECIA LIBER QUINTUS (1584)

Οι Θεματοεπιστολές του Θεοδοσίου Ζυγομαλά

(αποσπάσματα)

	„Vulgaris lingua”	„Pura conversio”
1.	Ἔσοντας καὶ ἀκόμη δὲν ἄρχισα νὰ σοῦ γράφω, οὐδὲ ἐπιστολὴν καμίαν ἔλαβες ἀπὸ λόγου μου: ἐδᾶ ἀρχίζοντας φαίνεται μοι, νὰ ἔνε πρέπον, νὰ παρακαλέσω τὸν θεόν: νὰ μοῦ ἔρχεται εἰς τὸν νοῦν πάντα, ὅταν κἀνὴ χρεῖα, νὰ σου γράφω: ὅτι ἔνε σημεῖον φιλίας: τὴν ὁποῖαν ὁ καιρὸς, πιστεύω, νὰ μὴν δύναται νὰ τὴν χαλάσῃ.	Ἐπεὶπερ ἐγὼ μὲν οὐδέπω ἀρχὴν πεποίημαι τοῦ ἐπιστέλλειν σοι, σὺ δὲ μηδεμίαν ἐδέξω παρ’ ἐμοῦ: ἔτι τανῦν ἀρχομένῳ εἰκὸς εἶναι μοι δοκεῖ, εὐξασθαι τῷ θεῷ: ἐπέρχεσθαι μοι αἰεὶ κατὰ τὸν ἐμὸν νοῦν, ἐμφαίνειν ἐν τοῖς γράμμασιν, ὅτ’ ἀναγκαῖον ἔχει: ὅτι εἴη ἂν τεκμήριον φιλίας ἀκραιφνοῦς: οἷαν οὐκ ἂν οἶμαι τὸν πάντα αἰῶνα ἐξαλεῖψαι δύνασαι ποτε.
2.	Καίρομαι πολλά, διὰ λόγου σου: ἀκούοντας, ὅτι ἦσαι γερός καὶ εὐτυχής, καὶ ἔχεις καὶ καλὸν ὄνομα. Καὶ διὰ λόγου μου, ὅτι ἀγαπᾷς με: καὶ κόπτει σε, νὰ ἐρωτᾷς διὰ λόγου μου, πῶς τὰ πάγω: καὶ νὰ λέγεις ἐκείνων, ποῦ ἔρχονται ἐδῶ, νὰ μὲ χαιρετοῦν ἀπὸ λόγου σου. Καὶ ἤξευρε, πῶς καλὰ τὸ μαθένω, καὶ εὐχαριστῶ σου πολλά. Ὑγιῆς ἄμποτε νὰ ἦσε, ἀγαπημένε μου.	Σοῦ μὲν ἔνεκα χαίρω τὰ μάλιστα: ἀκούων, ὅθ’ ὑγιαίνεις, καὶ εὐτυχεῖς, καὶ καλῶς ἀκούεις. Ἐμοῦ δέ, ὅτι με φιλεῖς: καὶ περὶ ἐμοῦ σπουδάζεις πυκνῶς, πῶς ἄρα ἔχω: καὶ διὰ τῶν αὐτόθεν πρὸς ἡμᾶς δεῦρο ἀφικνουμένων προσαγορεύειν. Τοιγαροῦν ἴσθι, ὅτι οὐκ ἄγνοῶ τοῦτο: καὶ μεγίστην ἔχω σοι τὴν χάριν. Ὑγιαίνων μοι διατελοῖς, φίλων ἄριστε.
4.	Ἄν ἤξευρα, ὅτι ἡ φιλία, ποῦ ἔχω εἰς ἐσέναν, ἐχρειάζετον λόγια, καὶ ὅχι ἔργα, διὰ νὰ γνωρισθῇ: ἤθελα πιστεύω, ὅτι νὰ ἀπαντήεις ἀπὸ λόγου μου μεγάλην γραφὴν.	Εἰ μὲν ἐγίνωσκον, τὴν ἐμὴν πρὸς σὲ φιλίαν δεῖσθαι λόγων, καὶ οὐκ ἔργων, εἰς τὸ γνωρισθῆναι: νομίσαιμι ἂν σε προσδέχεσθαι παρ’ ἐμοῦ μῆκος ἐπιστολῆς.
8.	Ἐγὼ δὲν πιστεύω, ὅτι αἱ φιλίαι τῶν φίλων νὰ αὐξάνονται μὲ μεγάλας γραφαῖς: ἀλλὰ μὲ τὸ μέγαλομα τῆς ἀγάπης. Τὴν ὁποῖαν οὐκ ἐμάκρυνα μὲ χρόνον μάκρος, οὔτε μὲ τόπου, καὶ ἀδύνατον ἀλυσμονίσαι: καὶ οὐδὲ ἡ μικρὰ γραφὴ τὴν μικρήν.	Οὐκ οἶμαι, τὰς τῶν ἐταίρων φιλίας ἐκτείνεσθαι τῷ τῶν γραμμάτων μήκει: ἀλλὰ τῷ τῆς φιλίας μεγέθει. Ἦνπερ οὔτε χρόνου μῆκος, οὔτε διάστημα τόπου οἷον τέ ἐστὶν ἐξαλεῖψαι: ἀλλ’ οὐδὲ τὸ μικρὸν γράμμα σμικρῶναι.
13.	Ὅρεξιν ἔχω πολλήν, νὰ ἔξω καιρόν: νὰ σοῦ φανερώσω τὴν γνώμην μου μὲ πολλὰ λόγια: καὶ δὲν ἤξεύρω τὴν αἰτίαν. Ἦ διὰ τί ἀγαπῶ, ὅτι νὰ μιλῶ μὲ σένα πολλά, διὰ μέσου τῆς γραφῆς: ἢ ὅτι τὸ πρᾶγμα αὐτὸ χρειάζεται πολλὰ λόγια; Ἄν δὲν ἤμουν μαργομένος τῶρα στὰ χέρια, τὸ ὁποῖον μὲ ἐμποδίζει: δὲν ἤθελεν ἦσεν ἡ γραφὴ μου τόσα μικρὰ, ὥς βλέπεις. Τὸ λοιπὸν διὰ τῶρα, σώνει σου τόσον: ἔρρωσο ἀπὸ βυζαντίου, ποσειδεῶνος τετάρτη ἐπὶ δέκα μεσοῦντος.	Πολὺς μοι ἐστὶν ὁ πόθος τοῦ καιροῦ τυχεῖν: ὥστε σοι, ἃ γινώσκω, καὶ διὰ πολλῶν δηλώσω λόγον: οὐκ ἀκριβῶς δὲ τὸ αἷτιον σύνοῖδα. Ἀρ’ οὖν ὅθ’ ἠδομαι, δι’ ἐπιστολῆς ἐντυγχάνειν σοι: ἢ, ὅτι αὐτὸ τὸ πρᾶγμα δεῖται πολλῶν λόγων; Εἰ μὴ τοῖνυν ἐνάρκων τὰς χεῖρας ὑπὸ τοῦ ψύχους, ὅπερ ἐμποδὼν μοι καθέστηκεν: οὐκ ἂν οὕτω μικρὸν εἴη τὸ γράμμα, ὥς ὀρᾷς. Τοῖνυν ἄλις ἔστω σοι, τόγε νῦν ἔχον.
14.	Κάμνοντες ἄρμενα εἰς τὰς ς’ τοῦ ἰανουαρίου, ἀπὸ πόλεως: ἀπὸ ἐκεῖ καὶ ὁ ἡμέρες ἐράξαμεν εἰς τὰ χανία, χώραν τῆς κρήτης, ἔχοντας καλὸν καιρόν. Εἰς τὴν ὁποῖαν χώραν, πιστεύω, νὰ ἀργήσω καμπόσον: θέλοντας, νὰ συνάξω στάμενα, ποῦ μου χρεωστοῦν ἐκεῖ. Μετὰ ταῦτα θέλω σου γράφει, ἀπὸ ἐδῶ καὶ ὁμπρός, τὸ τι ἔχω νὰ κάμω. Ὑγίαινε: καὶ ἀγάπα ἐκείνους, ποῦ σὲ ἀγαποῦν, μὴ ἀμελόντας τὸ χρέος τῆς φιλίας.	Πετάσαντες τὰ ἱστία ς γαμηλιῶνος ἱσταμένου, ἀπὸ βυζαντίου: ὁ εἰς Κυδωνίαν προσέσχομεν, κρήτης πόλιν, οὐρίῳ γε χρησάμενοι πνεύματι. Ἐνθ’ ὀλίγον οἶμαι διατρίψαι: ὑπὲρ τοῦ τὰ ἐνταῦθα μοι ὀφειλόμενα χρήματα εἰσπράξασθαι. Περὶ δὴ τοῦ, τί ποιήσῃς μέλλω, τὸ ἀπὸ τοῦδε μηνύσω σοι. Φίλει φιλοῦντας, μὴ ἀμελῶν τοῦ φιλικοῦ καθήκοντος.

KYRIOY ΘΕΟΔΟΥ

ΣΙΟΥ ΘΕΜΑΤΟ-ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ

μαρτίνω τῷ Κρησίω α Φ ο ή.

πυμφθείσαι.

Θεματο ἐπιστολαὶ εἰσὶν: αὐτοὶ μὲν διδασκαλοὶ ἀ-
πλῶς τὸ θέμα διδίδουσι: οὐτεχνοντὶ ὡς
ἔσιν οἱ μαθηταί.

Vulgaris lingua.

Α. † Εσονται καὶ ἀνόμη δὲν ἀρχησιν νὰ σὲ ζῶ-
φω, ὅς δ' ἐπιπλῶ καμῖα ἐλαβες ἀπὸ λόγ-
μα: ἐδ' ἀρχίζονταί φαίνεταί με, νὰ σὲ πρὸς
πομ, νὰ πρὸς καλῶς τῶ θεομ: νὰ μὲ ἔρχε-
ται τῶ νῦν πάντα, ὅταν καὶν ζῶει, νὰ σὲ ζῶ-
φω: ὅτι σὲ σημεῖον Φιλίας: τὴν ὁποῖαν ὁ κηρὸς, π-
ρὸς δὴ, νὰ μὲ δῶται νὰ τὴν χαλάσῃ.

I: Quandoquidē nondum ego haecenus ad te, Martine Rulande, Lauingē Medice
celebris, scribere aggressus fui: nec tu ullam à me Epistolā accepisti: ideo nunc mihi prin-
cipium eius rei ponere aggredienti, convenire arbitror: incipere ab invocatione numinis
diuini: ut mihi in mentem veniat semper, ad te scribere, quādo necesse fuerit, quod tua sci-
re referat. Id enim sincera amicitia signū fuerit: quā, non existimo fore, ut ullū eū de-
leat.

Principiū
scribendi, à
Deo ducen-
dum.

Β'. Καίρου μοι πολλά, διὰ λόγ-
μα: ἀκούσας, ὅτι
ἦσαν γερὸς καὶ δῆλτος, καὶ ἔχεις καλὸν ὄνομα.
Καὶ Δ' λόγ-
μα, ὅτι ἀγαπᾷς με: καὶ κέπῃ σε,
νὰ ἐρωτᾷς Δ' λόγ-
μα, πῶς ταπάζω: καὶ νὰ λέ-
γεις ἐκείνῳ, πῶς ἔρχονται ἐδ' ὡς, νὰ με χαίρεται
ἀπὸ λόγ-
μα. Καὶ ἡζύρε, πῶς καλὰ τὸ μαθε-
νω, καὶ δὴ χαλῶς σὲ πολλά. Ὑγίης ἄμποτε νὰ ἦ-
σε, ἀρρωπημένε με.

II. Gaudeo duplici nomine, Ioanne Posthi, Medice Vuirceburgi clare, primum,
tuo, idē, maxime. Etenim audio, te ualere, & prospera fortuna uti, & bene audire. Deinde,
meo: quod me diligis: & de me, quomodo mea se habeant, diligenter sciscitaris: quod itē per
illos, qui istinc huc ad nos veniunt, me salutas. Itaq; scias, velim, me id haud ignorare: &
ideo maximam tibi habere gratiam. Valetudine semper utere prospera, amicorum optime.

Amicorum
felicitate, &
erga nos
studij, læ-
tandum.

Γ'. Εγὼ, ὅσον σε ἀγαπῶ πολλά: τόσον ἐπιθυμῶ,
νὰ τὸ ἡζύρε, καὶ μὲν πρὸς δὴ, ὅτι θέλω νὰ ἔχω
τίποτε ἀπὸ λόγ-
μα: ἀλλὰ Δ' νὰ με ἀγαπᾷς
καὶ σὺ ὁμοίως.

Β'. Σὲ μὲν σὺν καὶ χαίρω τὰ μάλιστα: ἀκούω,
ὅτι ὑγιαίνεις, καὶ δῆλτος, καὶ καλῶς ἀκούς.
ἐμὲ δ' ὅτι με φιλεῖς: καὶ πρὸς ἐμὲ σὲ ἀζῶ
πρωταίεσσι, πῶς ἀγαπῶ: καὶ Δ' τῶν αὐτῶ
τῶν πρὸς ἡμᾶς δ' εὐρὸ ἀφικνεμένῳ πρὸς το
ρῶν. Τοιοῦτον ἴσθι, ὅτι σὲ ἀγνοῶ τῶν: καὶ
μεγίστω ἔχω σοὶ τὴν χάριν. Υγιαίνων μοι Δ' α
τελούς, φίλων ἄριστοι.

Γ'. Ὅσον περ' ἐγὼ σὲ τὰ μάλιστα σε φιλῶ: τόσον
τὸν ἐφίεμαι, εἰς δὲ σε τῶν μὴ νομίσης δ' ὅτι
βέλομαι τέττα σὺν καὶ μισθὸν πρὸς σὲ: ἀλλὰ
τὸ αὐτὸ φιλεῖν ἐμὲ ἴσως.

III. Ego, quantū maiore tui amore, Ioanne Busenreute, Iurif. Alttorffij Norin-
berg. præstans, flagro: tantū magis te id scire cupio. Nec ideo te existimare velim: me pro-
pter hoc aliquam à te mercedem flagitare: sed hoc solū poscere, ut mihi in amore (semper)
respondeas.

Amicitia
latere, &
gratuita es-
se debet.

Δ'. Ἀν' ἡζύρε, ὅτι καὶ φιλία, πρὸς ἔχω εἰς ἐσθίαν,
ἐχρηάζετο λόγ-
μα, καὶ ἡζύρε, Δ' νὰ γνωρ-
θῇ: ἡθελα πρὸς δὴ, ὅτι νὰ ἀπαντήσῃς ἀπὸ λό-
γ-
μα μεγάλῳ ζῶφω.

Δ'. Εἰ μὲν ἐγὼ νοσῶ, τὴν ἐμὴν πρὸς σὲ φιλί-
αν δ' ἔδωκα λόγων, καὶ σὲ ἔργων, εἰς τὸ γνωρ-
θῇ: νομίζομαι αὐτὸν πρὸς δ' ἔχειν παρ' ἐμὲ
μὴν ἐπὶ πρὸς δὴ.

III. Si mihi cognitum esset, Matthia Anomoe Vuonsidelenfis, medice Lincij
honorate, meam erga te amicitiam indigere verbis, non autem factis: ut eam posses co-
gnoscere: existimarem certè, uerbosam te, & prolixam, à me expectare Epistolam.

Vera amici-
tia non es-
set multis
verbis.

ε: Απὸ

G •

ε: Ηδ' η

Vulgaris lingua.

Pura conuersio.

Ε. Από τῶρα παύοντας τὸ ποντὶλὸν τὸ χέρι, ἐν
χείροισι νὰ σὲ γράψω: καὶ ἡ πικρία δὲν μὲ
ἀφικν. μὲ ὀλίγον δὲ μὲ ἐσθῆται θεῶ, ἐπίτυχῶς
ἐκείνο, διὰ τὸ ὅποιον ἐλυπῆμαι: καὶ μὲ χαρὰ,
καὶ ὀρεξίμῃ πολλῇ, ἐβάλληκο νὰ σὲ γράψω.

Ε. Ἡ δὲ τῷ δόνακος ἀψάμενος, ἡρξάμην πρὸς
σὲ γράφειν. λυπῇ δὲ τις μάλιστ' ἐμποδίσθη
μοι κατέστη. Ἀλλὰ μετ' ὀλίγον σὺ θεῶ διὰ
πράξας ἐκείνο, ὅπερ δὲυχερῶς ἐφ' ἔφερον: μετὰ
πλεΐστης τῆς ἡδονῆς τε καὶ πρεσβυμίας πρὸς σὲ
γράφειν ἐνεχέρισται.

Nō tristes, sed leti, bene scribimus.
V. Prehenso iā calamo (Iacobe Schoppere, Theologe Heidelbergæ sincere) capi ad te scribere. Sed interueniēs haud parua tristitia, calamū mihi de manu excussit. Subuenit paulo post auxiliū quoddā diuinitus: quo discussa est nebula illius tristitia, quā meū animum offuscabat. Resumpto igitur calamo: maxima cum voluptate, & alacritate, institutum ad te scribendi consiliū exequutus sum.

Ε'. Ἐχθὲς τὸ παχὺ εἶχα συνείσαν μεγάλῃ διὰ
λόγῳ σὲ, πῶς νὰ μετραπῇ: ὅπῃ δὲν ἀφί-
νω αἰθρῶν, νὰ ἔλθῃ αὐτὸ: νὰ μὴν ἔδωσω
γράφω, νὰ σὲ φέρει. Καὶ πρὶν τὸ γεῦμα, δι-
εσκόμενος εἰς τὴν φόρον: ἀς τὸ ἡξέω ὁ θεός,
πόσα ἐχάρηκα, τὸ πρῶτον πᾶς ἡρεῖα τὴν μήσου:
καὶ εἶχον ὀρεξίμῃ, νὰ μὲ συντύχη: φέρνοντάς
μὲ καὶ γραφαῖς ἐδικαῖς σὲ. Ἠξέωρε βέβαια,
ὅτι ὁ θεός σὲ τὰ θεῖα πληρώσει.

Ε'. χθὲς ἔωθον ἐπὶ ἡλθε μοι φροντίς, καὶ σὲ,
πῶς ἄρα μοι πρὸς σὲ φέρῃ: ἀς εἰς τὸ πρῶτον
πᾶς αὐτὸς ἀφικνεμένων, αὐτὸς δὲ πρὸς σὲ
γράφω. πρὸς σὲ. Πρὸς δὲ σὲ ἢ ἐν ἀγορᾷ διὰ
κρίβων: ἢ ἐν ἡσυχίᾳ, πᾶσι μοι τὴν ἡδονὴν πρὸς
ἐμὴν σὺν: ὅτι τὸ ἀεὶ εὖ σαμὲν τὸ διὰ κριμίσιν,
ἐφ' ἑμὸν ἐντυχέει μοι, καὶ μοιζοῖ μοι γράμ-
μα. ὡς σὲ. Εὖ ἴδω, ὅτι ἀμείψονται σὺ
τάτῳ ἀπάντων ἐνεκαὶ οἱ θεοί.

Desideratæ amicorum literæ, sunt iucundæ.
VI. Heri manē (Matthia Rittere, Theologe Frācofordiæ Meni præclare) venit mihi in mentē, cogitare de te: quoniam sis animo erga me. Neminem enim prætermitto proficiscentium istuc: cui non aliquid ad te literarum imponam. Attamen, cum ante prandij tempus in foro essem: testor Deū, quantā letitia sim affectus: cum primum conspexi tabellarium, qui me conuentum cupiebat, afferens literas à te. Certum igitur habetis, tibi pro talibus officiis gratiam à Deo relatum iri.

Ε'. Εἰς τὴν ὁπιοσὶν, πᾶς ἐγγράφω, καλὰ καὶ ἡ-
τορ μικρὰ, ἐχάρηκα πολλά. Τοιοῦτον, τὴν ὁμοί-
αν σὲ, πέμπω: θαρρόντας, νὰ ἔχῃς τὴν γνώ-
μην εἰς τὸ, ὡς αὐτὸ ἐμένα: ὅπῃ μικρὰ ὁπιοσὶν
ἀκάνη μὲ, εἰς τὸ νὰ μὲ δώσῃ μεγάλῃ
χαρὰν.

Ε'. Μεγίστῳ μοι τὴν ἡδονὴν πρὸς σὲ ἐχέισαι ἢ
ὡς σὲ ὁπιοσὶν, καὶ περὶ ὅσα μικρὰ. Καὶ γὰρ
τὸν τὴν ἴστω σοι ἀντεπίσταν: ὡς λαμβάνω,
σὲ τὴν αὐτὴν ἔχειν δόξαν ὡς τὰς, ὡς
περὶ ἐγώ. Ἀρκεῖ γὰρ μικρὸν γράμμα, μεγί-
στῳ ἡδονῇ μνηστῆσαι μοι.

*Ne Loco-
tissimo qui-
dem sua
deest gra-
tia.*

VII. Maximam mihi voluptatē (doctissime Henrice Petree Herdesiane) tua Epistola attulit, quamuis esset parua. Et ego igitur, eadē mensura tibi rescribo: eā existimatio-
ne, eundem tibi de hoc esse sensum qui mihi est. Sape enim breue quoq. scriptum, ad ma-
ximam alicui latitiam dandam sufficit.

ἢ. ἐγὼ ἦν πιστῶς, ὅτι αἱ φίλαι τὸ φίλων νὰ αὐξάνω
μὲ μεγάλαις γραφαῖς: ἀλλὰ μετὰ μεγὰ
λομὰ τὸ ἀγάπης. τὴν ὁποῖαν ἐκ ἐμάκρυνα μὲ
τόπῃ μακρὸς, ἔτε μὲ τόπῃ. καὶ ἀδύνατον αὐτοῦ
μονίσαι: καὶ εἰς τὸ νὰ μὲ μικρὰ γράφῃ νὰ τὴν μικρὴν

ἢ. Οὐκ οἶμαι, πᾶς τὸ ἐταίρων φιλίας, ἐκτένεδον
τῷ τὸ γράμμα τῶν μήκῃ: ἀλλὰ τῷ τὸ φιλίας
μεγέθει. ἢ περὶ ἔτε χρόνος μὴν, ἔτε διάση-
μα τόπῃ, οἶον τέ ἐστιν ἐξαλείψαι: ἀλλ' εἰς τὸ
μικρὸν γράμμα σμικρύναι.

*Amicitias
auget &
conferuat
beneuolen-
tia.*

VIII. Ego sic sentio (Georgi Tannere, Iurisc. Professor Græce Viēnæ optime) amicitias non augeri, nec ad longius tempus extēdi, prolixitate literarum: sed potius bene-
uolentia charitate. Quam nec temporis longinquitas, nec locorū interuallū, apud me delere
potest (haud enim certē obliuiscar) nec breuitas quoq. scriptiois minuire.

ἢ. Βλέπεις, πῶς ἴστω ἐνεκαὶ τοῦ σ' ἐμὸς καὶ
μὲ τὸ θελημά μὲ, νὰ ἐξάγομαι, νὰ γράφω μὲ
κράτῃς ἐπιστολαῖς: αὐτὸ θέλω, νὰ τοῖς ἐπέρης μετὰ
χαρᾶς:

ἢ. Ὁρᾷς, ὡς νῦν καὶ ἐστὶν: πρὸς σὲ ἐκόντας
τε καὶ ἀκόντας, πρὸς σὲ λακωνικῶς γρά-
φειν: εἰ ἐξέλομαι σε ταύτας δέχεσθαι ἢ
δὲως:

*Prolixitas
literarum,
sæpe ingra-
ta est.*

IX. Viden' (Alberice Gentilis, Iurisc. Itale Sangenetiane fidelis) nunc tēpus esse:
meq. cogi, nolim velim, Laconicē ad te scribere: si modo cupiam, meas tibi acceptu iucundas
esse:

Vulgaris lingua.

Pura conuersio.

χαρῆς: καὶ νὰ μὴ πῶς ἀκαλέσης τὸν Θεόν:
ὅτι νὰ μὴ ὄρεθῇ ἀνθρώπων: τὰ ὅποια νὰ
δώσω, νὰ σὺ φέρεῖς γράφω.

δέω: καὶ μὴ εὐχέσθαι τῷ Θεῷ: μηδενὸς δι-
πορῆσαι, ὡπερ δώσω γράμμα πρὸς σέ κο-
μίσαι.

esse: nec, te optare à Deo: ne mihi ullus obtingat
i. Πολὺς καμρὸς εἴνε, ὅτῃ δὲ μὴ ἐξαψες:
καὶ μάλιστ', ὅτῃ καὶ εἴνε ἡμέραν ἐρχομένη αὐτὸς
θεὸς πολλοί. Διὰ τῆς τοῦ δὲ ἔχω καλὴν ἐλπίδα,
ὅτι νὰ μὴ ἀγαπᾷς. Διότι, αὐτὸ καλὰ ἐνθυμῶμαι:
τρεῖς, ἢ τέσσαρες μῆνες, εἴνε τῶρα: ἀφ' ὧν δὲ
με ἐχαίρετες με γράφω: καὶ μάλιστ', ἔχον
τας ἀδελφούς. Εἶπαν μὴ πολλοί, ὅτι πῶς ἀπονα-
σται εἰς ἐμὴν, καὶ λυπῶσαι, καὶ φωνάζεις τὸ
ἀλγιστον, ὅτι σε ἀλησμόνησαι: ὡσὺν νὰ ἦς εἰς
γὰρ εἴνε ἀναρίθμητες φέρεις, καὶ εἰς ἐμὴν
εἰς ἐλπίδα ἀποκρίσιν.

Tabellarius, cui posthac literis dem ad te:
i. Ἡ δὲ γρὸν πολλὸς, ἀφ' ὧν ἡμῖν εἰς ἐ-
πίσταται: καὶ τῶτα, πολλῶν ὁσημέραι πρὸς
ἡμᾶς ἀφικνεμένων. Τὰς χάριν εἰς ἐλπί-
ζω, καὶ σὲ πρὸς ἐμὴν ἀνοικῶς ἀφικέσθαι. Καὶ
γὰρ, εἰ ἀκριβῶς μεμνημαί: τρεῖς ἢ δὲ ἡμέ-
ραι, ἐξ ὧν πρὸς ἀφ' ἡμῶν ἡμῶν ἡμῶν ἡμῶν
ῥύσας ἡμᾶς: καὶ τῶτα, ἔχω ὁρῶν. Πολλοί δ'
ἐντυχόντες μοι, εἰπὺν: ὅτι τὰ μάλιστ' μοι ἀφ'-
τελῆς μεμφομένους, καὶ βαρέως φέρεις, καὶ τὰς
ἐξ ὧν: ὡς ἐγὼ τὸ τῆς λήθης ὕδωρ πεπωκώς
ἐμῇ: ὡς εἰ, εἰ μὴ ἀκριβῶς ἐπετελῶς, εἰς ἐμὴν
παρ' ἡμῶν δεξάμεν.

X. Multum iam temporis effluxit: ex quo, nihil abs te literarum: cum tamen ferè quoti-
die istinc multi ad nos veniant. Vnde mihi suspicio nascitur, nullam tuam esse erga me be-
nivolentiam. Enim, si bene memini: tertius aut quartus, nunc mensis est: ex quo nusquam
nos literis salutasti: idq̃, cum haberes otium. Contra, à multis mihi dictum est: te perma-
gnas habere querelas de me, indignari, clamitare: me, tanquam si è lethæo flumine bibisῆ,
ita tui oblitum esse: quasi tu, sexcentis ad nos literis datis, nullas à nobis inuicem acce-
peris.

Amicitie
morbus si-
lētium aut
expostula-
tio de lite-
ris.

iα. Εγὼ τόσον ἐχαίρομαι τῷ σωτηριῶντι σου,
ὅταν ἡμεῖς ἀντάμα (ὁμνῶ σου τὸν θεόν, τὸν
ὁποῖον τιμᾷ ἡ φιλοσοφία) ὅτι τῆς γλυκείας σου
ψυχῆς τῷ εἰκόναί σου εἰς τὴν μέσω σου καρ-
δίας μου. Καὶ, ὅταν ἐλθῶς σου τῷ γράφω:
ἔχου δὲ ἀκρῶς πολλὰ ἐπ' αὐτῇ τῆς θυμῶντας,
ποταμὸν φίλον σερόμεν.

iα. Τοσῶτον ἐχαίρομαι ἐπὶ τῇ σῇ ἐταίρειᾳ, ὅτε ξυ-
νῆμι ἀλλήλοις: ὡς ὁμνῶ σοι θεόν, ὃν προσ-
βάει ἡ φιλοσοφία: ὅτι τῷ σῷ γλυκύτῳ
εἰκόναί σου φέρω ἐν τῷ μέσῳ τῆς καρδίας μου. ὅτε
δὲ ἐνέτυχον τοῖς γράμμασι: πλὴν δὲ ἀκρῶ-
ς κατέπειρα: μεμνημένον, οἷον ἀρα φίλον
σερόμεν.

XI. Tantam capiebam voluptatem (Théophile Goli, Argentinenf. Academiæ
Professor diligentissime) è tua familiaritate, & quotidiano conuietui: ut tibi Deum in-
rem, quem Philosophia colit: me dulcissimam tui imaginem, in medio cordis mei ferre.
Quādo autem literas tuas legi: riuo lacrymarum eas respersi: dum animum meum subijt,
quali amico priuatus essem.

Amici absē-
tia, res sepe
tristissima.

iβ. Ὅποῖον ἀπὸ τοῦ δὲ νὰ πῶς ἀπονεθῶ: τὰ ἐ-
μαυτὸς μὴ, ὅτι δὲ ἡμῶν ἀξίος, νὰ με ἀγαπᾷς
(ὅτι ἡ τύχη μὴ φθονεῖ, νὰ ἔχω τέτοιον φίλον,
ὡσὺν ἐσέναι) ἢ νὰ πῶς ἀπονεθῶ ἐσέναι: ὅτι μετὰ
θέλημά σου δὲ θέλεις, νὰ βάλῃς τὸν νόμον σου
εἰς ἐμὴν: εἰς δὲ νὰ σὲ κόπῃ εἰς ὅλως δὲ ἐμῇ: Ε-
γὼ, αὖ ὁ καμρὸς δὲ μὴ δὲ δὲ ὁλόπελα: ἢ εἰς
ρε, ἐμῶν χοντρὸς εἰς τῶτα:

iβ. Πότερον ἐμαυτῷ μέμψομαι: ὅτι εἰς ἀξί-
ος ἐμῇ τὰ φιλέω ὑπὸ σῶ (καὶ γὰρ τὸ δαιμόνιον
ὃ μοι φθονεῖ, ἐπὶ τῷ τοσῶτον φίλον ἔχει) ἢ σοί,
ὅτις ἐκώμ. εἰς ἐθέλεις ἐμῇ καὶ δεῖ: εἰς δὲ πρὸς
ἐμῶν φροντίδα ἔχεις τοπαράπαν: ἐγὼ γὰρ, εἰ-
περ γρὸν μὴ τῶτα δὲ δὲ ἀξίος με: ἴσθι, ὅτι πε-
ρὶ τῶτα πλείων ἀμάθειαν ὁφλισκάνω.

XII. Vtrum horum duorum querar? Hóc est, quòd non sum dignus, quem ames (fortuna
nimirum te inuidente mihi talem amicum) an de te, quòd ipse met animum non inducis, ut
velis me tibi commendatum esse pati: aut mearum rerum ullam haberi curam? Equidem,
nisi temporis progressus me hoc docuerit: summam in me ruditatem, inscitiamq̃ huius,
esse scito.

Amantem
non reda-
mari, dolet

iγ. Ὅρεξιν ἔχω πολλὴν, νὰ ἔξω καμρὸν: νὰ σὺ
φανερῶς τῷ γινώσκω μὴ με πολλὰ λόγια:
ἢ δὲ ἢ εἰς τῷ αἰτίαν. ἢ διὰ τί ἀγαπῶ, ὅτι
νὰ

iγ. Πολὺς μοι ἐστὶν ὁ πόθος: καὶ καμρὸς τυ-
χεῖν: ὡς σοί, ἀγινώσκω, καὶ ἀφ' ὧν πολλῶν δὲ ἡ
λῶσω λόγων: εἰς ἀκριβῶς ἢ τὸ αἰτιόμαί σου
νὰ

Vulgaris lingua.

Pura conuersio.

νὰ μιλω με σένα πολλὰ, Διὰ μέσας τῆς θραφῆς:
ἢ ὅτι τὸ πρᾶγμα αὐτὸ χρειάζεται πολλὰ λόγια;
ἀνδρὲς ἡμεῖς μαρτυροῦμεν. Τῶρα σὺ χέρι, τὸ
ὁποῖόν με ἐμποδίζει: δὲν ἠθέλην ἤσεν ἡ θραφή
μὰ τὸς μικρὴν, ὡς βλέπεις. Τοιοῦτον Διὰ τῶ-
ρα, σῶναι σὺ τὸ πρᾶγμα ἐρρωσὶς ἀπὸ βυζαντίου, πο-
σειδῶν. Τετάρτη ἡμέρα δέκα μεσῆν.

XIII. *Magnam me tenet desiderium, tempus aliquod nansciscendi: quo tibi sententiam
meam multis verbis explicem: nec, quæ huius rei causa sit, satis scio. Vtrum, quia suaue
mihi est, literis tecum colloqui: an, quia res ipsa multorum indiget verborum? Nisi igitur
manus mea nunc gelu rigerent: quod mihi ualde impedimento est: non esset ita brevis, hæc
Epistola, sicut vi-des. Boni ergo in presentia consule, quantulacunque est. Vale. Byzan-
ti o, Decemb. decimo quinto.*

Sæpe dulce
scribenti
est, copiosè
scribere.

ιδ'. Κάμνοντες ἄρμονα εἰς τὰς ε'. τῆς ἰαννουα-
ρίου, ἀπὸ πλεως: ἀπὸ ἑκὲς καὶ δ. ἡμέρες ἐρ-
χάμεν εἰς τὰ χανία, χώραν τῆς χεήτης, ἔχον-
τας καλὸν καιρὸν. Εἰς τὴν ὁποῖαν χώραν, π-
σθῶν, τὰ ἀργήσω καμπόσω: θέλοντας, νὰ συ-
νάξω σέμνα, πᾶς με χρεωστῶν ἑκὲς. Μεταπῶ
τὰ θέλω σὺ γράψῃ, ἀπὸ ἐδῶ καὶ ὁμοῦτος,
τὸ τί ἔχω νὰ κάμω. Ὑγιαίνει: καὶ ἀγάπῃ ἑκ-
νὸς, πᾶς ἀγαπᾷ, μὴ ἀμελόντας τὸ χρέος
τῆς φιλίας.

ιδ'. Πετρίωντες τὰ ἰσρία ε. χαμηλιῶν. ἰσρία
μὲν, ἀπὸ βυζαντίου: δ. εἰς Κυδωνίαν περ-
σέχομεν, καὶ τῆς πόλεως, οὐδένα γε χρεωστῶν
πνέματι. Ενδ' ὀλίγον οἰμᾷ Διὰ τρεῖς φαι-
νῶν τὰ ἐν πᾶσι μοι ὀφειλόμενα χρε-
ματι εἰσπράξαται. Περὶ δὲ τῶν, τί ποιήσω
μέλλω, παποτὸς δὲ μὲνύσω σοι. Φίλει φίλ-
της, μὴ ἀμελῶν τῶν φίλων καὶ θήκον.

XIII. *Velis ad VI. Ianuar. à Cōstantini urbe factis: die quarto Cydoniam, Creta ur-
bem, secundo vento appulimus. Vbi me paulum commoraturum puio: exigenda pecunia,
ibi mihi debita, causa. Postea, quid deinceps facturum sim, tibi literis significabo. Vale, nosq;
tui amantes redama, nec officium amici negligē.*

Amicus, sta-
tus rerum
nostrarum
significan-
dus.

ANNOTAT.

Canea (olim Cydonia) ciuitas Crete est, tam populī frequentia mercibusq; quā sita, mœnibus, portuq;,
insignis: ut secunda ibi (post Candiam, olim Cythæum, totius insule maximam urbem) habeatur, nouis mœni-
bus Venetorum futura inexpugnabilis. Gubernat eam, cum huius regione, Rector, et consiliarij duo, Vene-
torum nomine. Domicilium est arx ampla, oppido coniuncta: miro, armamentario, tormentis, et præsidio,
bene munita. Ad sunt 4000. aut amplius, Milites, uili stipendio, 16. coronatorum anno: et præcrea 100. Al-
bani. Episcopus ibi, Latinus: quamuis nec Græca templa desint, ampliora Latinis. Templum cathedrale, D.
uigini sacrum. Ex Iodoci Meggenij Hierosolym. 1542. peregrinatione.

Canea, seu
Cydonia.

ιδ'. Ηλθε πρὸς ἐμένα ὁ. ο. ὁ φίλος μου, ἐχ-
θρὸς τὸ πρᾶγμα: ἀπὸ τὸν ὁποῖόν ἐδεχθῆκα γρά-
φας σὺ, γραμμὴν εἰς τὰς κε. τῆς δεκεμβ.
τὸν ὁποῖόν, πῶς θάρεις, καὶ ἀρχῶν; ἀκούον-
τάς τοι, καὶ λέγει πολλὰ καλὰ Διὰ ἐσέναν.
Τὸν ὁποῖόν, ὡς γράφεις, πρὸς ἐδῶ εἰς μουσόν,
ἀνδρὲς αὐτῇ. Καὶ ἡ εὐδρία, ὅτι καὶ: ἀνδρὲς ἡθε-
λες με γράψῃ ἐπὶ αὐτὴν τίποτες: ἐγὼ καὶ αὐ-
τῶν, καὶ καθε αὐτῶν, πᾶς νὰ σὲ ἀγαπᾷ, χρεω-
στῶν νὰ βοηθῶ με ὅλως με τὴν ψυχῇ.

ιδ'. Χθρὸς ἐῶθεν ὁ. ο. πρὸς ἡμᾶς ἀφίκεται, ὁ
κοινὸς φίλος: πρὸς ἐδῶ ἐξάμην πρὸς γράμ-
ματα, γεγραμμένα ποσειδῶν. 5. φθί-
νοντ. ὅνπερ φίλος, πῶς δοκεῖς, καὶ πᾶσι,
ἀκούων πολλὰ ἀγαθὰ περὶ σὺ διηγεμένης.
ὡς δέ μοι δοκεῖς γράφειν, σωίσης μοι αὐ-
τῶν, συναγωνίσασθαι, εἰς τὴν εὐδρίαν. ἰδ'. ὅτι δέ, εἰ
καὶ μηδὲν περὶ τῶν μοι ἀπίστευτος: ἐγὼ γε
τῶν, καὶ τῶν ἄλλων ἐκάσω, φίλων σοι ὄντων
ὀφείλω ὅλην ψυχὴν βοηθεῖν.

15' δ

15' δ

XV. *Venit heri mane ad me, Vuolfgange Finckelthausi, Græcij Iurisc. clare, ami-
cus noster communis: à quo literas accepi tuas, 26. Decemb. scriptas: quem, credere non po-
tes, quanto opere diligam: præsertim, cum multa de te prædicantem (laudanda audio. Eum,
quantum ex Epistola tua intelligo, commendas mihi: ut eum inuerm, si qua re ipsi opus sit.
Scito itaq; me, si etiam nihil de hoc scripsisses: nihilominus et huic, et cæterorum unicuiq;
a meorum tuorum, debere toto animo opitulari.*

Amicorum
amicis eti-
am esse
debemus